

Aqqalu C. Jerimiassen

UKA 2023/49/74

Atassut

12. oktober 2023

Imm. 49

Naalakkersuisut – Inatsisartuni ataatsimiititaliaq suleqatigalugu – Kalaallit Nunaanni Inatsit Tunngaviusussaq pillugu missingiutip, Inatsit Tunngavisussaq pillugu Isumalioqatigiissitap suliarisaata suliareqqinneqarnissaanik piaartumik qulakkeerinneqqullugit inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Suliareqqiinnermi ilaatigut innuttaasut, ilinniarfeqarfiit soqutigisaqaqatigiillu kattuffii peqataatinneqassapput.

(Inuit Ataqtigiit Inatsisartuni ilaasortaataat)

Imm. 74

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat tunngaviusumik inatsisissamut missingiusiaat pillugu innuttaasut akornanni isummersoqatigiinnissamut periarfissiisoqarnissaanut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Siumup Inatsisartuni gruppia)

Massakut tunngaviusumik inatsisiliorniarsarineq tassaavoq innuttaasunut sinnassaaneq. Allamut saasaaneq. Oqarluartaaneq. Symbolpolitik. Allaanngiivipporlu innuttaasunut sutteq. Innuttaasut isumaqalersinneqarput makku pappilissat naammassippata Naalagaaffinngornissaq piviusunngoriaannaalissasoq.

Innuttaasut isumaqalersinneqarput tassa Naalagaaffinngornissamut aqut. Qassissaamita oqaatigaluarnerparput ila illuliorniaanni pujoorfik siulliullugu sananeqarneq ajortoq. Uanilu pujoorfik tassaavoq tunngaviusumik inatsisissaq. Suliluunniimmi toqqavissaq qajannaatsoq sulii suliaralugu naammassinngilarput.

Kinguarsaaneraasoqannginneranilu, nikeriaqqikkusunnginneraasoqannginneranilu ersersilaassavarput Atassummiit Naalagaaffinngorniarneq akerlerinnginnatsigu. Tassungami killikkutta pisinnaalersimassagatta. Massakkorpiarmi tunngaviusumik inatsisiliorniarsarinerup ersersiinnarparpaa iliuisissaaleqineq. Suliassanut nalorsarneq. Naalagaaffinngornissamut suliaqartuusaarneq.

Innuttaasut qiviarsigit, tusaasigit. Nilliapput, utaqqikatapput, allaallu kamassaqaqalutik. Ukiorparujussuarni neriorsorneqarsimagamik, soorunaana pakatsillutik nilliasut. Takussutissaannginnerluni massakkut Naalagaaffinngorniansarineq piviusorsiuunngitsoq? Takussutissaannginnerluni Naalagaaffinngornissamut qineqqusaaruterpassuit oqarluartaarutaannaasimasut? Neriorsuinerluttoqarsimavoq.

Atassummiit Naalagaaffinngornissaq neriorsuutiginaaviannngilarput. Neriorsuutigisinnaavarpulli tamaviaarluta peqqinnissaqarfipput aqqinniassallugu. Neriorsuutigisinnaavarput innuttaasut kiffaanngissuseqartutut misigilersinnissaat. Inummi kiffaanngissuseqartutut misigisoq akisussaaffimmik tigumminnikkusuttuovoq nammineersinnaallunilu.

Neriorsuutigisinnaavarput suliffeqarfiit namminersortut killilersorpallaarunnaarneqassasut, qulaaniit aqutsinerujussuaq unitsinniassallugu, nammineerusuttullu pullaarsarunnaarlugit. Inuk akisussaassuseqartutut misigisoq qitornaminut kaammattuisoq, ilinniartitaaneranut kivitseqataasoq, nallinnartutut misiginani allanik pisuutitsinngitsoq. Nalunnginnamiuk uani inuunermi angusaqassagaanni suaaginnarani nammineq iliuseqartariaqarluni. Tamannalu akileraarutip appartinneratigut aqqissinnaavarput, qulaaniillu aqutsinerujussuup killilerneratigut.

Neriorsuutigisinnaavarput naqqaniit suliassat naammassilluarutsigit Naalagaaffinngornissaq piviusunngoriartuaalissasoq.

Massakkut naalagaaffinngortitserusuttut paasisinnaalluarpassi. Aamma isumarsi ataqqivarput. Taamaattorli illuatungaa tusaatittariaqarparput. Atassummiillu sapiissuseqarluta iluarineqanngikkaluartunik oqarsinnaaneq sapinngilarput. Tassa sapiissuseq. Iluareqqusaarata piviusorsioartunik oqaaseqarsinnaagatta.

Oqartoqartarpoq Atassunngooq qunulluni sapertoq. Aap ilumoorpusi. Sianiilliornissamut qunuvugut. Eqqarsaqaarnata iliuseqarnissamut saperpugut. Sinnattuaqinernut ilatsiinnarnissamut qunuvugut. Tamatta paasilaartigu – siunertaq kusanartoq nammineq suliarinaaviannngilaq – siunertaq kusanartoq suaarutigiinnarlugu anguneqarnaviannngilaq.

Naalagaaffinngorusunneq assortunngilarput. Assortorippununa nukippassuit atorlugit oqarluartaarut innuttaasunut nerliutigineqaqattaaginnavissoq. Assortorippununa aningaasarparujussuit atorlugit pujoorfiliorniansarineq, aali toqqavik suli naammassinngikkipput. Assortorippununa suliassarparujorujussuagut alarlugit neriuunartut kusanartut piviusorsiuunngikkallartullu qitiusunngortinneqarnerat. Eqqaaqqilaarlara – sooruna innuttaasut kamassaqartut? Neriorsorneqapilussimagamik. Allaat isumaqalersimapput aatsaat nunarput naalagaaffinngorpat pillualissallutik.

Suliaq pitsaasoq suliarissagaanni 1-miit 10-mut suliassat tulleriiarneqartariaqarput. Massakkulli Naalagaaffinngorniapilunnerup aqqani 8-miissoraluta 9 suliariniarsarivarput. Suliassarpassuillu 1-miit 7-mut qaangiinnarlugit suusupagiinnarlugit inerneranut pisseriapallanniarsarisooqarpoq. 1-miit 7-mut suuppat? Peqqinnissaqarfik artorsartoq, meerarpassuit arsaarinnissutigineqartut, imerajunnerujussuaq, ikiaroorartunik atorerluineq, unittooqqaneq, imminortarneq,

iliuseqartoqarnissaanut inuit utaqqiinnaleqqasut, inuit puigorneqartutut suusupagineqartutullu misigisut.

Tunngaviusumik inatsiseqarnissaq assortunngilarput. Uparuarippununa sinnassaaitut atorneqarmat, massakut suliariniarsarineqarnera piviusorsiuunngimmat. Siunissami Naalagaaffinngulerutta tamakkiisumik ilaaffigissaqqaarparput taamanikkussamut pissutsit aallaavigalugit.

Oqartoqartarpoq piumasuseq nukiusoq. Piumassusiinnarli nukiusimappat ila qangali nunarput naalagaaffinngoriikatassimassagalarpoq. Sulisariaqartugununa. Tamatta. Oqartoqartarporlu Atassut nunguinnarli, Naalagaaffinngornissamut aporfilersuiinnarput. Iluamilli eqqarsarsinnaagaanni, kisitsilaarsinnaagaannilu takorluulaarsiuk, taasititsisoqarpat Atassummiit imak ikitsigaluta, allaat Inatsisartuni 31-usuni marluinnaalluta Naalagaaffinngornissaq unitsinnaassagipput? Tassa Naalagaaffinngupallakkusuttut eqqarsariartaasiat tassaniippoq.

Atassummiit qatsupparput qinersinerit tamarluinnaasa Naalagaaffinngorniarneq neqitarineqartuortoq, neriorsuutigineqartuortoq, oqarluartaarutaannanngoqqasorlu. Qatsupparput suliasarpassuagut qimallugit nukippassuit aningaasarpassuillu Naalagaaffinngorniarnermut atorneqartut. Atassummiit isumarput ersarippoq. Tassunga killissaqqaarpugut, piffissaanngikkallarporli.

Atassummiit nunarput tamakkerlugu suaarutigilarput! Tunngaviusumik inatsisissap inaarsannginnerani Naalagaaffinngornissaq pillugu innuttaasut taasitinneqarlik!

Taasisoqareerpat inernera suugaluarpalluunniit ataqqillugu sulineq ingerlalissaaq, qinersinernilu piffissaajaatiginagu suliasaviit aallutilissavagut, oqallinnernilu aappi naamiluunniit piunnaarlugu suliasartai eqqartorneqalerlutik.

Nalunngilarsi Atassummiit qanoq taasissanersugut. Inoqatigut salliutissagutsigit, inuk qitiutissagutsigu naalagaaffinngornissaq massakut piffissaanngilaq. Taamaattorli siunnersuutinut marluusunut allannguutissamik saqqummiussissaagut imaattumik:

Tunngaviusumik inatsisissap inaarsarnissaa sioqqullugu Naalagaaffinngornissaq pillugu nunatsinni innuttaasut taasitinneqarnissaannik, Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Ataatsimiititaliamullu innersuukkusupparput taasititseqqaarnissap ilanngunneqarnissaa eqqartorneqarniassammat.